

Реферат на тему: "Сидір Воробкевич - поет, письменник, композитор"

Сидір Воробкевич

ПЛАН

1. Сидір Воробкевич як письменник і композитор. Короткі біографічні відомості.
2. Вірші поета для дітей та їх виховне значення. "Рідна мова", "То наші любі, високі Карпати", "Веснянки", "Осінь", "Колискова".
3. Юрій Федькович про Воробкевича.

1. Воробкевич Сидір (псевдонім Данило Млака, Морозенко, Семен Хрін) - український письменник композитор, музично-культурний діяч. Народився в сім'ї священика 5.05.1836 р. Закінчив 1861 року Чернівецьку духовну семінарію. Музичну освіту здобував приватно у професора Віденської консерваторії Ф.Кренна, 1868 р. склав іспит на звання викладача співу і регента хору у Віденській консерваторії. З 1861 року був священиком у буковинських селах, де вивчав фольклор і побут місцевого населення.

З 1867 р. викладав у Чернівецькій духовній семінарії та гімназії, з 1875 р. - у Чернівецькому університеті. Один з засновників і редакторів журналу "Буковинська зоря", альманаху "Руська хата"; очолював з 1875 р. "Руське літературне товариство", з 1876 р. очолював студентське товариство "Союз".

Літературна діяльність розпочав 1863 р., опублікувавши у збірці "Галичанин" цикл віршів "Думки з Буковини". Писав українською, а також німецькою і румунською мовами. У літературному доробку Воробкевича - вірші, поеми, оповідання, повісті реалістичного та романтичного характеру. Кращі твори Сидіра Воробкевича пройняті любов'ю до трудового люду. Розробляв теми історичного минулого - оповідання "Турецькі бранці" (1865), поема "Негай" (1868). Писав про тяжку долю бідного селянства - вірші "Рекрути" (1865), "Панська пімста" (1878), драми "Гнат Приблуда" (1875), "Убога Марта" (1878) та ін.

Одним з перших в українській літературі відобразив життя робітників (драма "Блудний син"). З щирим співчуттям відгукнувся на національно-визвольну боротьбу балканських народів проти турецьких поневолювачів (цикл віршів "З нещасної Болгарії", 1876).

Відомий як автор патріотичних віршів, ліричний пісень ("Мово рідна, слово рідне", "То моя Буковина", "Над Прутом у лузі..." та ін.).

Найповніше таланти Сидіра Івановича Воробкевича виявився в ліричних віршах, де поет "розсипає велике багатство життєвих спостережень, осяяних тихим блиском щирого, глибокого людського і народолюбного чуття".

Писав також історично-романтичні поеми, наслідуючи історичні пісні. Характерними рисами поезії Воробкевича є мелодійність, близькість до фольклорних

джерел (вірш "Летить, летить чорний ворон...", 1864 та ін.). Багатьом його творам властивий гумор.

В 1901 р. у Львові видано збірку С.Воробкевича "Над Прутом", укладену та відредаговану І.Франком.

Чимало творів Воробкевича перекладено російською, німецькою та іншими мовами.

Сидір Воробкевич – автор багатьох музичних творів. Відомі романси "Заграй ти, цигане старий", "Ви дівочі сині очі", "Якби я була зозулею" та ін., хори та тексти Т.Шевченка, такі як "Минають дні", "Огні горять", І.Франка, М.Шашкевича, Ю.Федьковича, йому належать оперети "Золотий мопс" (1879), "Янош Іштенгазі" (1882). Воробкевич поклав на музику понад 30 віршів В.Александрі. Писав статті з питань музики. Архів Сидіра Воробкевича зберігають в інституті літератури ім. Т.Г.Шевченка.

Протягом усього життя С.Воробкевич захоплювався російською літературою, особливо творчістю О.Пушкіна, М.Лермонтова, О.Кольцова, М.Гоголя і І.Тургенева. У 1879 р. в журналі "Родимий листок" з'являється його нарис "Михайло Глінка – батько російської народної опери", в якому йдеться про розвиток російської опери ще XVIII століття, про життя великого композитора, дружбу з кращими людьми Росії.

Незважаючи на несприятливі умови, поет інтенсивно працює, сподіваючись на ліпші часи. У 1869 р. було засноване товариство "Руська бесіда", яке мало сприяти розвитку культури на Буковині. Його очолював протоієрей В.Продан, а серед членів переважали буковинські попи. Чернівецька православна консисторія, яка підтримувала товариство меморіально, підкорила його своїй волі і робила все для того, щоб його члени ставились вороже до української мови і культури.

У 1901 р. через важку недугу С.Воробкевич лишає роботу в університеті. Останні роки його життя проходять у похмурій самотності. Сучасники ним не цікавились. Про нього забули навіть письменники, які жили чи бували в Чернівцях в 1896 р. він писав, що почуває себе "старим дідом, котрого обрелись давно його браття по долі, котрого оддалило товариство од себе, як того прокаженого, а разом з ним всі його твори і труди і поповнили його душу і серце не лиш гірким полином, но і бездільним рівно душним і апатією".

Сидір Воробкевич помер 19 вересня 1903 р. і був похований на чернівецькому цвинтарі у чужій гробниці.

Обравши ще в юності письменницький шлях, С.Воробкевич шлях, С.Воробкевич мусив долати великі труднощі, пов'язані з перебуванням у німецькомовній стихії, котра аж ніяк не сприяла повноцінному розвитку таланту. Та він не занепав духом, а з притаманною йому енергією вивчав рідну мову з укр. пісень, які сам записував з уст народу, з фольклорних збірників, з трепетною любов'ю прочитав усе краще, що з'явилося в укр. літературі. О.Маковей цілком слушно зауважує, що С.Воробкевич "за кілька літ вивчив і знав мову краще, ніж жоден з буковинців наших днів".

Молодий літератор вийшов на пустир, і ставши пліч-о-пліч з Ю.Федьковичем, орав переліг і засівав його здоровим зерном, будучи глибоко переконаним, що служить своєму народові, допомагає йому прокладати шляхи у кращу будучність.

2. Вірші поета для дітей та їх виховне значення.

Тематика творів С.Воробкевича в основному відповідала вимогам шкільної молоді і в ній звернено особливу увагу на виховання патріотичних почуттів у дітей та виховання у них любові до праці. Найвідоміші серед віршів-пісень поета "То наші любі високі Карпати", "Рідна мова", "Веснянка", "Осінь", "Колискова".

Художня вартість творів співаника неоднакова. Все ж вони становили єдиний репертуар для початкової та середньої шкіл.

Не завжди задовільна форма поезій Данила Млаки, вживаються невірні наголоси, хоч вони й відомі на Буковині, не всюди добірне римування, зустрічаються діалектизми. Але, не зважаючи на це, вірші-пісні поета зміцнювали дух народу в часи національного та економічного гніту, навчали шкільну молодь, дітей.

3. Ю.Федькович про творчість С.Воробкевича.

Усвідомлюючи необхідність поширення культури серед укр. населення Буковини, дбаючи про розвиток рідної мови й літератури, "буковинський соловей", Федькович несказанно радів появі першого-ліпшого талановитого імені на поетичному обрії. Це надавало наснаги йому самому, а також переконувало в нездоланності народних сил, в їх майбутній перемозі. Познайомившись із творами свого сучасника Д.Млаки, Ю.Федькович щиро привітав його виступ у літературі підтримав теплим словом натхненного вірша:

Світи, батьку, світи світло,
Бо я вже не вспію!
Світи правду, світи віру,
Любов і надію.

І поет з вдячністю сприйняв тепле слово побратима. Десятки літ запальної праці як письменник так і композитор віддав він різному народові.

Література:

1. Енциклопедія.
2. С.Воробкевич. Твори.
3. Українська дитяча література.